

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petivtrsta (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javičenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26—
za pol leta „ „ 13—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20—
za pol leta „ „ 10—
za četrt leta „ „ 5—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejemajo naročnine, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Naročnikom in somišljenikom!

V par dneh se prične četrletna naroč-
nina na „Slovenca“. Prosimo za pravočasno
vpošiljanje naročnine! Naj bi se krog naših
naročnikov zopet razširil! Uredništvo bo sto-
rilo vse, da zadovolji naročnike. Zato nabi-
rajte novih naročnikov! Kdor ne zmora sam
naročnine, naj naroči „Slovenca“ v družbi
svojih znancev. Čim več bo naročnikov, več
bo nudil „Slovenec“ zanimivega. Na delo, da
še bolj povzdignemo „Slovenca“! Prosimo,
naj vsak naročnik v krogu svojih znancev
pridobi ob četrletju novih naročnikov!

„Učiteljski tovariš“ kolne!

Liberalni učitelji so proti katoliško-
narodni stranki storili že vse, kar so mo-
gli, in so služili liberalcem s tako vnemo,
kakor bi bila edino le od tega odvisna vsa
njihova sreča. Sto- in stokrat so že pse-
vali nas, kadar smo kaj rekli zoper sedanje
šolske naredbe, a zdaj pa se obračajo s
kletvinami proti liberalcem in groze s pre-
stopom v socialnodemokracijo. V zadnjem
„Učit. Tov.“ beremo:

Človek mora prav od srca kleti vse
tiste, ki — dasi v to poklicani! — tako
zanemarjajo rešitev regulacije učiteljskih
plač. In zakaj kličemo vraga nanje? Uči-
teljstvo je zapostavljano bolj nego vsi drugi
stanovi skupaj. Nikogar ni, ki bi se zavzel
zanj resno in odločno. Vsi „višji“
šolniki niso še nikoli vzeli v pretres uči-
teljskega gmotnega stanja, ti si samo izmi-
šljajo nove naredbe in odloke in grmadijo
ukaz na ukaz, da se dela človeku črno
pred očmi. Ne pregrešimo se proti nobeni
božji in cerkveni zapovedi, ako rečemo, da
ni c. kr. deželnega in okrajnega šolskega
nadzornika, da ni c. kr. dež. šolskega re-
ferenta, da ni ministra in državnega poslanca,
ki bi imel toliko srca za učiteljstvo, da bi
zastavil njemu v prid svojo vplivno besedo
in deloval vztrajno toliko časa, da mu pri-
bori zakonito zajamčene dohodke. Vse te
ljudi bi treba posaditi na za-
tožno klop, ker od veka do
veka greše proti § 55. držav-
nega šolskega zakona! Src ni-
majmo! Sami so siti, zato ne poznajo bede!
Povsod je učiteljstvo zapostavljeno. Nikogar
nima, ki bi ga zagovarjal. Tlačiti ga pema-
gajo celo tisti, ki bi ga morali zagovarjati.
Ako se le kdo gane, že ima disciplinarne
preiskavo na vratu. To je obupno, strašno,
neznosno! Nejevolja je priklopela do vrha!
Ne bo dolgo, ko udari na dan z vso silo
tlačnega in izsesavanega proletarca! —
Učiteljstvo ženejo v obup! —
V tem težkem položaju ni nič čudnega,
ako začenja učiteljstvo študirati — Marks!

Mi smo že davno povedali učiteljem,
da jih imajo liberalci samo za norce. Pri
volitvah so jim priganjači, za liberalne čas-
nike so dopisniki, kateri fabricirajo najbolj
umazane dopise. Kdor je čital v kakem
liberalnem listu dopise o Marijinih družbah,
ki večinoma izvirajo od učiteljev, se mora
zgražati nad propalostjo, ki diha iz njih.

Za te so liberalni učitelji dobri, a ravno
zato jih liberalci tudi zaničujejo, ker vidijo
v teh dopisih in v delovanju liberalnega
učiteljstva toliko sirovosti, da se njim sa-
mim zdi nepotrebno, misliti naboljšanje
tega stanu.

Katoliško-narodna stranka je pokazala
resno voljo, da pomore učiteljskemu stanu.
Deželni poslanec g. Jaklič je to jasno po-
kazal v deželnem zboru. A kaj je imel od
tega? Da so ga njegovi liberalni kolegi za-
sramovali na tako nečuvstvo podel način, da
je „Narod“ o njem pisal tako sirovo, da
smo morali res dvomiti nad resno voljo li-
beralnih učiteljev zaboljšanje njihovega
stanja, zlasti, ker so neprenehoma vpili, da
je njih glavni namen le boj proti „klerika-
lizmu“.

In zdaj kolneje in kličejo vraga nad
one, ki so jim vedno služili, ter groze, da
prestopijo v socialno demokracijo. Da so v
srču liberalni učitelji večinoma socialni de-
mokratje, to jim verjamemo že zdaj. A ravno
s tem bodo odbijali vedno bolj tudi libe-
ralce. Tako se bo neprenehoma ponavljal
stari prizor, da se bo učitelj pehal za libe-
ralno stranko, da bo polnil predale njenih
listov, a gosposki liberalci ga bodo prezi-
rali, se ga bodo sramovali in ga imeli za
norca.

Edina rešitev učiteljskega vprašanja bi
bila v tem, da se učiteljstvo spravi z ljud-
stvom, s katerim živi sedaj večinoma v ve-
likem nasprotstvu. Nikar naj ne mislijo
učitelji, da je v ljudstvu ali v katoliško-
narodni stranki kako ukoreninjeno nasprot-
stvo do njih stanu. Ravno nasprotno smo
pripravljeni iti na roko vsakemu učitelju, a
da se bomo branili slabih do skrajnosti, to
je pa ravno tako gotovo.

Če so prišli učitelji res do tega pre-
pričanja, kakor ga izjavljajo v „Tovarišu“,
potem je stvar jasna: Dobri učitelji k nam,
slabi pa v socialno demokracijo! To je
edino dosledno.

Pisma iz Srbije.

(Izvirno poročilo.)

(Srbsko posojilo. — Novi to-
povi. — Organizacija strank.
— Univerza. — Iz Makedonije.
— Raznoterosti.)

Belgrad, 26. marca.

Finančni minister dr. Paču se je po-
vrnil s pota na Dunaj v Pariz in Berlin,
kjer se je informoval glede posojila. Dr. Paču
je v ministrskem svetu, kateremu je pred-
sedoval kralj, poročal o razgovorih z raz-
nimi bankami. Kakor sem poučen, je dr. Paču
poročal, da hočejo banke takoj
skleniti pogodbo glede posojila v
znesku 100 do 120 milijonov. Cez nekaj
tednov ali mesecev bi morda dogodki v
Makedoniji onemogočili posojilo.

Zato je vlada sklenila, da takoj
vzame posojilo. Iz tega je razvidno, da Sr-
bija ni imela posebnih težav glede posojila,
kakor so trdili razni listi. Niso pa znani
pogoji in tudi ne vsota novega posojila.
Govori se, da dobi Srbija 100 milijonov
proti 4-5% po kurzu 85. Posojilo se bode
amortizovalo v 50. letih. Za ta denar se
bodo nabavili novi hitrostrelni topovi, nove
puške, municija, izplačali nekateri manjši
viseči dolgovi ter zgradile nekatere želez-
nice.

To posojilo je jako ugodno, ker so
danes finance srbske urejene. Vlada je mi-
nulo leto precej izdala podpor vsled slabe
letine, a je bito prebitka vendar še 200.000
frankov pri preračunu v znesku 80.093.600
frankov. V aprilu se zopet snide narodna
skupščina, da odobri to posojilo ter trgo-
vinske pogodbe z Nemčijo, Bolgarijo in Crno
Goro.

Vlada ima zagotovljeno večino za po-
sojilo, vendar pa vprašanje ne bode rešeno
brez težkoč. Mladi radikalci dovolijo po-
sujilo za topove, a za železnice bi se moglo

najeti posojilo doma. Istega mnenja so tudi
nacionalci in liberalci. Da bi skupščina po-
sojilo za armado dovolila soglasno je pred-
lagal min. predsednik Pašić, naj se glasuje
posebe o posojilu za armado in železnice.
Temu pa se je uprl dr. Paču in Pašić je
opustil svoje misel.

V kratkem prične komisija poizkuse z
novimi topovi. Kakor sem že poročal, tek-
movale bodo štiri tovarne, ker je tovarna
Kruppova odstopila na korist Erhardtovi.
Te dni pridejo v Belgrad topovi vseh štirih
tovarn. — Poizkusi se bodo vršili v Kragu-
jevcu.

Skodova tovarna je že poslala svoj top
iz 1. 1904. Srbija že ima baterijo Skodovih
topov. Kakor sem izvedel od vsjega čast-
nika, bode komisija izjavila le svoje mnenje
glede topov. Seveda bode vlada upoštevala
mnenje večšakov.

Poizkusov, ki bodo trajali več tednov,
se bode udeležil tudi kralj s prestolonasled-
nikom.

Ker bode skupščina še letos razpu-
ščena, zato so vse stranke pričele z orga-
nizacijo. Mladi radikalci so se popolnoma
ločili od starih in izdali svoj oklic na vo-
lince. Isto so storili stari radikalci. Oglasili
so se tudi nacionalci. Pa tudi stara napredna
stranka se hoče iznova organizovati. Stojan
Novaković, srbski poslanik na ruskem
dvoru, hoče iti v pokoj, da stopi na čelo
napredni stranki, ki ima med inteligenco
večji pristašev, a ne med narodom. Tudi
socialisti se oglašajo vsako nedeljo. Dobiti
upajo 3 ali štiri mandate. Sedaj imajo enega.

Profesorji za univerzo so imenovani:
Za rektorja je izbran Sima Lozanić,
kemik in predsednik kraljeve akademije; za
proroktorja Sava Urošević, mineralog
in rektor visoke šole. Univerza bode slo-
vesno odprta dne 7. aprila.

Dva kilometra pred Belgradom, pri
„Carevi čupriji“ je brzovlak iz Carigrada
skočil s tira. Zadnji trije vozovi so se pre-
obrnili. Čudno je, da nihče ni bil ranjen.
Skoda na progi so hitro popravili.

Nedavno je umrl v Belgradu stari tr-
govca Ilija Korač, rodod iz Herce-
govine. Zapustil je pol milijona „Belgrajski
trgovski mladeži“. Star je bil 91 let.

V Makedoniji se bliska, v Stari Srbiji
pa grmi, Turci gleda čez mejo, Srbi in
Bolgari so si v laseh, Grk pa pod kotlom
kuri. Vse se pripravlja na krvavi ples.
Turki se pripravljajo, da zaduše vsak večji
ustanek.

Evropa mirno gleda, kako se zbirajo
črni oblaki nad Balkanom. Turčija ima sedaj
v Evropi zbranih do 300.000 vojakov. K
vajam so poklicani bitoljski, ohridski, de-
barski korčanski, albanski, tiranjski in ki-
čevski redifski bataljoni. Mobilizovani so
vojaki tudi v solunskem in posavskem vi-
lajetu. Iz Carigrada prihaja vedno novo
orožje preko Soluna. V Solunu je sprav-
ljenih 40.000 hitrostrelnih pušk, a v Skoplju
30.000, v obeh mestih je Turčija nagroma-
dila nad 5 milijonov patron. Turki trdijo,
da te priprave veljajo le proti vstašem. A
istina je, da ubijajo tudi ranjence. Srbski in
bolgarski vstaši pa se pobijajo med seboj.
V Stari Srbiji ne more biti hujše. Ustano-
vila se je albanska liga „Sulbez-Izlaat“, da
pobija Srbe. V tej ligi je nad 50 največjih
razbojnikov.

Nedavno je arnavtski razbojnik Beslim
vjel na polju 17letnega sina Koste Djardje-
vića iz Lepine na Kosovem polju. Beslim je
pisal očetu, naj mu takoj pošlje 55 lir (nad
1300 frankov), sicer mu pošlje glavo si-
novu. A oče nima niti 55 vinarjev. Kako
naj reši sina? Navesti bi vam mogel še več
enakih slučajev.

Zato se domoljubi v Srbiji posvetujejo,
kako bi pomagali bratom onkraj meje.
Osnuje se društvo, ki bode v Makedoniji
vdržavalo močno srbsko četo. Ta četa bode
branila Srbe proti Turkom, Albancem, Bol-
garom in Grkom.

Vodje raznih arnavtskih rodov se vedno
posvetujejo, kje in kako bi napadli krščan-
ske vasi. Nečuvna grozodejstva se vrše

okoli Skoplja in Prizrena. Sedaj zahtevajo,
naj sultan izpusti vse arnavtske razbojnike
iz zapora. Sicer pretč, da si sami napravijo
„pravico“. Arnavti so hujši od Turkov, zato
so grozodejstva v Stari Srbiji večja, nego v
Makedoniji.

Za kosovski vilajet so določeni avstrij-
ski reformni častniki. Ker se razmere niso
izboljšale, govori se, da pridejo v ta okraj
angleški, francoski in italijanski častniki,
avstrijski pa pojdejo drugam. Srbske vsta-
ške čete pa so iz tega okraja pregnale sko-
raj vse Bolgare. Tudi bolgarske šole so za-
prte. Bolgarski učitelj Gramatikov v Na-
goričanih je poklical na pomoč bolgarsko
četo, ki je ubila srbskega učitelja. Srbska
četa je ubila Gramatikova. Dne 18. marca
so turški vojaki obkolili bolgarsko četo 12
oseb. Nekaj vstašev je ušlo, a mrtva trupla
so Turki razmrcvarili kakor zverine.

Nedavno je sodišče v Skoplju obsodilo
po mesec dni 6 bolgarskih učiteljev, ker so
se norčevali iz turškega pogreba. Turški
vojaki so v zadnjem času uničili več vsta-
ških čet. Najhujši boj je bil med četo vodje
Apostola in turškimi vojaki. Dne 13. marca
pride Apostol iz Bolgarije; spremljalo ga je
do 50 mladih in neizkušenih četnikov. V
vasi Smol jih obkolilo do 500 Turkov, ki so
uničili skoraj vso vstaško četo. Koliko je
padlo Turkov, ni znano. V srbskih čet-
tah je tudi več belgrajskih
dijakov. Po načelu „krv za krv“ pro-
liva se kri, zažigajo vasi, pustošijo polja.
To je grozno! Kdaj bode konec klanju?
Kdaj zasije luč prostosti nad Balkanom?

Državni zbor.

Dunaj, 30. marca.

Državni dolgovi.

Sinoči je proračunski odsek rešil po-
glavje „Državni dolgovi“.

Skupni (avstro-ogrski) dolgovi so kon-
cem junija 1904 znašali 5.413.920.599 kron
93 vin, posebe ima Avstrija dolga (koncem
junija 1904) 3.876.267.167 K 14 vin. Torej
znašajo vsi dolgovi izvenšani one, ki jih ima
Ogrska na svoj račun, 9.290.187.767 kron
7 vin.

Obresti od skupnega (avstro-ogrskega)
dolga za 1. 1905. znašajo 214.587.323 kron.
Teh obresti plača Ogrska 60.320.771 kron,
torej odpade na Avstrijo še
154.266.552 kron.

Letos se odplača skupnega dolga
22.923.631 kron. Dasi je naša država pred
avstro-ogrsko pogodbo iz 1. 1867 naredila
dolgove skupno za obe državni polovici,
vendar so Ogrs s svojo odločnostjo dosegli,
da le „zaradi lepšega“ plačujejo samo 300
tisoč kron na leto v odplačilo starega dolga,
ki ga je skupna država naredila še pred
nagodbo vsled vojsk. Zato plača letos Av-
strija 22.623.631 kron, dočim Ogrs le 300
tisoč kron.

Obresti avstrijskega dolga znašajo
za tekoče leto 195.785.855 K in so od lan-
skega leta višji za 22.729.471 K.
To kaže, da je prejšnja vlada, kakor znano,
naredila nove dolge za železnice itd.

Pokritje pa znaša 32.961.568 kron,
nepokrit primanjkljaj torej
342.052.470 kron. Ako prištejemo
še upravne stroške v znesku 1.252.666 kron,
pride letos med državne izdatke samo na
račun dolgov 343.305.136 K.

Carina.

Vsi carinski dohodki v Avstriji so za
tekoče leto proračunjeni na 109.170.000 K,
troški na 8.177.000, torej ostane čistih do-
hodkov 100.993.000 K. V smislu avstro-
ogrške nagodbe pa se vsi ti dohodki pora-
bijo za skupne (avstro-ogrške) stroške. Tudi
pri tem poglavju plača Avstrija za Ogre
precej milijonov, ker carinski dohodki na
Ogrskem ne znašajo niti petine tega, kar
mora Avstrija vreči v skupno vrečo.

Najvišji računski dvor.

Letošnji troški za najvišji rač. dvor
znašajo 535.800 K.

Užitninski davek.

Za tekoče leto se proračunavajo dohodki užitninskega davka na 333.333 850 K, upravní troški na 3.447.000 K. Od žganja se proračunava 86.900.000, od vina in mošta 11.580.000, od piva 77.680.000, od mesa 16.570.000, od sladkorja 110.600.000, od petrolja 18.800.000, od užitnine v zaprtih mestih 6.381.500 itd.

Leta 1900. se je v državi žganja izpilo 1.028.355 hl., leta 1901. le 978.853 hl., leta 1904. 964.545 hl. Država porazdeli deželam iz dohodkov od žganja 19.200.000 K.

Kolki in pristojbine.

Troški znašajo po proračunu 4.661.816, dohodki 151.191.500 kron, torej prebitok 146.529.684 K.

Loterija.

Za tekoče leto se dohodki loterije proračunavajo na 29.540.650 kron, troški na 18.140.650 K, prebitok na 11.400.000. Naj prijemni, da bodo po proračunu Kranjci plačali 480.000, a „zadeli“ 301.000 K.

Rusko-japonska vojska.

Z bojišča.

Berolin, 29. marca. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Gunčulina: Včeraj smo zapustili postajo Savmaoce. Japonci počasi prodirajo. Sedaj je dognano, da smo na umikanju izgubili zalog v vrednosti 4 milijonov rubljev. Vendar je armada z vsem bogato oskrbljena. — Iz verodostojnega vira se glasi, da je Kuropatkin štiri dni pred umikanjem iz Mukdena, ko so Japonci prodrlí vzhodno fronto, zapovedal odpeljati iz Mukdena ves tren. Zakaj se povelje ni izvršilo, ne vé nihče.

London, 29. marca. „Times“ poroča, da je Kavamuraova armada, ki se je v začetku vojske sestavila v severni Koreji, pred nekaj časom prekoračila reko Tumen in bo morebiti prej došla v Kirin, ko umikajoči se Linevičevi oddelki.

London, 30. marca. Ruske čete, ki so se umaknile iz Sincintina, se koncentrujejo okrog 75 milj severovzhodne od Fushuna, južno od Kirina. Okolica je gorata, ceste slabe, preskrbovanje težavno. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da se Rusi v tej smeri cenijo na en armadni kor, ki je poprej tvoril levo rusko krilo. Pričakujejo splošnega umikanja ruskih čet.

Nove priprave.

Peterburg, 29. marca. „Slovo“ naznanja mobilizacijo treh armadnih zborov ter enega gardnega zbora.

Berolin, 30. marca. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Garda do danes ni dobila še povelja za mobilizacijo. Doslej so pripravili le 6000 vagonov v transportne namene.

General Rüdiger — vojni minister?

Peterburg, 29. marca. Car je sprejel danes generala Rüdigerja, ki bo, kakor se glasi, imenovan za vojnega ministra.

Ruske sile na bojišču.

Vojaški izvedenec londonskega lista „Morning Post“ izvaja iz priobčenih ofic. objav ruskega vojnega ministra zelo zanimive zaključke. Doslej se še ni pripetilo kaj podobnega, da bi vojskujoča se vlast oficijelno priobčila moč in ureditev svojih čet med vojsko. To kaže pač, kako čudne morajo biti razmere v visokih ruskih vojaških krogih. Še večje začudenje pa morajo povzročiti številke same. Ako so resnične, in po uradnem poročilu so skoro brez dvoma, potem so bile ruske čete močne skupaj z enimi, ki so bile ondi že pred vojsko, 832.000 mož. Ako je torej res, da ima general Linevič pod seboj le nekaj nad 250.000 ali k večjemu 350.000 mož, potem pa nastane samo ob sebi zanimivo vprašanje: Kje je ostalih 500.000 mož?

Vojska se nadaljuje!

Pariz, 30. marca. Noveimenovani poveljnik general Bacjanov je dejal poročevalcu lista „Figaro“: „Kako moremo sedaj skleniti mir? Čemu tudi? Kaj smo izgubili? Eno armado! Se številnejša bo odšla na bojišče! Na potu je brodevje in denarja imamo več ko Japonska. Nam se ne mudi in Rusija bo potem lahko sklenila časten mir, ne da bi ji bilo treba plačati vojne odškodnine.“

Pariz, 30. marca. „Matin“ poroča, da se je izrazil poveljnik tretje armade, general Bacanov: „Vojska se bo nadaljevala do skrajnosti, to je volja carjevala.“

Kolin, 30. marca. Napram opetovanim vestem angleških listov o miru poroča peterburški dopisnik „Magdeburger Ztg.“, da vlada v odločilnih krogih peterburških sedaj velika bežalnost. Vojni svet je izdelal pod predsedstvom velikega kneza Nikolaja nov vojni načrt, ki pripravlja za mandžursko armado okrog 600.000 mož ojačenj.

Vesti o miru.

London, 30. marca. Reut. urad poroča iz Peterburga: Glede mirovni pogajanj je stvar, kolikor je mogoče razvideti, sledeča: Pogoji, ki se za Rusijo vsprejemljivi, so v ministrskih krogih natančno pretresali ter v obrisih določili podlago, ki bi jo Rusija dopustila, ako se prične mirovna pogajanja. Pogajanja bi, saj v prvem stadiju vodila tretja stranka ali tretje stranke. Sodi se, da bodeta posređevali Francija in Zedinjene države.

Zaplenjeni parnik.

Tokio, 30. marca. Parnik „Industry“ se Japonci zaplenili 28. t. m. na potu v Vladivostok. Narodnost njegova je neznaná.

Položaj ruske armade.

Pariz, 29. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Od armadnega poveljstva došla poročila so v generalnem štabu povzročila večjo samozavest. Izjavljajo, da se je položaj za nadaljevanje vojske precej izboljšal. Reorganizacija vseh na bojišču nahajajočih se ruskih čet je temeljito in popolnoma dovršena. Uspeh Kuropatkinove stranke je, da je odstavljen vojni minister Saharov ter da pride, na njegovo mesto Suhomlinov. Njegov odstop je pospešila še objava o ruskih silah na bojišču. V merodajnih krogih ta njegov korak strogo grajajo, ker se take stvari, posebno ob času vojske, strogo tajne. Pravijo, da se je Saharov poprijel tega nenavadnega sredstva, da ovrže očitana Kuropatkinovih prijateljev, češ, da ne pošlje dovolj pomoči armadi.

Začetek rusko-japonske vojske.

„Noveje Vremja“ pozivlje vlado, naj priobči dokumente o vzrokih vojske z Japonsko, ker je nujno potrebno enkrat za vselej pojasniti pravi smisel te vojske. V japonskih zahtevah je bilo, kolikor je znano uredništvu, tako načelno vprašanje, ki ni dovoljevalo Rusiji se umakniti, niti za ceno brodovja in 200.000 padlih. To dokazati pa je možno le, ako se objavijo dokumenti o pogajanjih, ki so se vršila med obema vladama pred vojsko.

Rusija in Francoska.

London, 29. marca. „Times“ poroča iz Peterburga: Francoska vlada je Rusijo zelo resno opozorila na zadrege, v katere je prišla Francija vsled večmesečne navzočnosti brodovja Roždestvenskega v vodah Madagaskarja. Na podlagi tega koraka francoske vlade, ki je na merodajnem mestu vzbudil nevoljo, se je odredil odhod ruskega brodovja, ki sedaj križa na odprtem morju. Obenem se je francoski vladi naznanilo, da v teku vojske brodovje Roždestvenskega ali kako drugo rusko brodovje ne bo več prišlo na Madagaskar ali kako francosko luko, da se v prihodnosti izogne pritožbam, glede kršenja francoske nevtralnosti. Nota, v kateri se francoski vladi to naznanja, je pisana v silno hladnem tonu.

Japonci pri Harbinu?

Berolin, 30. marca. Iz Peterburga poroča „Berliner Tageblatt“: Po poročilu „Rusi“ so bili Japonci 29. t. m. le 30 vrst oddaljeni od Harbina. Napada pričakujejo vsak dan. Stevilo Hunhuzov narašča. Ojamaova proklamacija na prebivalstvo pravi, da bo 10. aprila prišel v Harbin.

Avstrijske priprave.

Trst, 30. marca. „Slavenska Misao“ tudi trdi, da Avstrija izvršuje velike vojne priprave v Dalmaciji, Bosni in ob meji Srbije. V Pulju se grozničavo pripravlja brodevje. Poveljniki imajo neprestano posvetovanja. Avstrija se pripravlja na pot do Soluna. List pravi, da bi zveza Rusije in Italije mogla to preprečiti.

Reka. Dalmatinske garnizije se znatno pomnože. V Dubrovnik pride cel domobranski polk.

Inomost. Vojna uprava resno utrjuje južno Tirolsko. Zadnje tri tedne dovažajo ogromno število topov v Franzensfeste in na druge utrjene točke. Vsi tovarni vlaki, ki vozijo skozi Pustirsko dolino so v pravem pomenu besedeni basani s topovi. Popoldanski tovarni vlak skozi Pustirsko dolino, ki pride ob 9. zvečer v Franzensfeste ima vsak dan 10 do 16 voz, ki vozijo samo topove. Topovi so razne velikosti in so kakor tudi njihovi deli skrbno zaviti v slamnate preproge. Dne 27. aprila se je peljalo 14 vagonov, na katerih so bili trdnjavski topovi, a tudi najnovejši poljski topovi, nadalje havbice, možnarji, strojne puške in gorski topovi. Dosedaj so poslali že približno 200 topov na Tirolsko!

Češka požrtvovalnost.

Dne 26 t. m. je imela češka šolska družba „Ustředni Matice školska“ svoj občni zbor. Iz poročil posnemamo, da je imela ta družba v minulem letu 614.088 kron 49 stot. dohodkov. 38.628 K 68 stot. več nego katerokoli leto do sedaj. To se naravnost ogromne vsote za nared, ki šteje

nad 6 milijonov duš. Posnemajmo toliko požrtvovalnost!

Slavnostno zborovanje „Kato-liškega šolskega društva“.

Ob jako ogromni udeležbi se je vršil na Dunaju dne 26. t. m. občni zbor „Kato-liškega šolskega društva“. Shod so pozdravili s pozdravnimi pismi: nadvojvode Franc Ferdinand, Ferdinand Karl in Otón in nadvojvodinje Marija Ježefa, Marija Anunciata in Marija Terezija. Pozdravili so nadalje shod: soproga saksonsko-kobursko-gotskega vojvode Avgusta, ministrski predsednik Gautsch, več ministrov, župan dr. Lu-e-ger in drugi. Zborovalcem je sporočil po-dunajski nunciaturo svoj blagoslov papež Pij X., nadalje škofa Rössler in Doppel-bauer. Na slavnostnem zborovanju je govoril dr. Forster, ki je zahvalil vladarja, da je sankcioniral nižjeavstrijski šolski zakon. Na občnem zboru je govoril princ Liechtenstein. Društvu je pristopilo preteklo leto 8000 novih članov in ustanovljenih je bilo lani 30 novih podružnic. Društvo je priredilo nad 500 javnih shodov. Preteklo leto je društvo otvorilo v Lincu semenišče za učiliščiinke.

Kriza na Ogrskem.

Na Ogrskem še nimajo nove vlade. Pravijo, da je bil vojni minister Pittreich zato pozvan k vladarju v Budimpešto, da se posvetuje z njim o črtanju izdatnih vsot, ki so bile lani dovoljene v delegacijskem zasедanju.

Baje je pa vladar tudi že pripravljen dovoliti mažarski poveljni jezik. Najbrže bo tudi šef generalnega štaba, Beck, pozvan k vladarju. „Zeit“ trdi, da bo Pittreich odstopil, ako bo uveljavljena mažarsčina kot poveljni jezik. Tudi pri dobavi potrebnih za armado in mornarico bodo bolj upoštevali Ogrsko, kakor so jo doslej. Poslanik plem. Szögeny je včeraj odpotoval iz Budimpešte. Zvečer je bil dvorni obed. Cesar je rekel nasproti podpredsedniku neodvisne stranke, Toth-u, da obžaluje, ker tako počasi napreduje rešitev krize. Toth je odgovoril, da opozicija ni mogla bolj omejiti svojih lojalnih zahtev, kakor jih je.

Ker nima Andrassy veselja, sestaviti novo vlado, trdijo, da je bo sestavil Lukacs. A najbrže Lukacs tudi ne bo sestavil s pomočjo opozicije nove vlade, ker je zagrižen pristaš liberalne stranke. Najbrže bo prihodnji mož Wekerle, ki ga je tudi Szögeny priporočil cesarju za slučaj, če ne bo hotel Andrassy sestaviti novega ministrstva.

Predno je Szögeny odpotoval, je rekel nekemu radovednemu časnika: „Smem le izdati, da se mi je posrečila rešitev krize. Z rešitvijo krize besta zadovoljna oba dela.“

Kruppovi topovi za Turčijo.

Carigrad, 30. marca. Ministrski svet je sklenil pri Kruppu naročiti nove topove. Sultan bo ta sklep le še potrdil. Novih topov bo 62 brzostrelnih poljskih baterij 75 cm kalibra, 23 gorskih baterij istega kalibra, 18 havbic 10¹/₂ cm kalibra in 18 havbic 15 cm kalibra. Skupno bodo veljali novi topovi 45 milijonov mark.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 30. marca. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o ločitvi cerkve od države. Konservativec Cochim je napadal zakonski načrt. Poslanec Regnier je zahteval, naj se ločitev izvede prej ko mogoče. Poslanec Raiperti je zahteval da ostane konkordat v veljavi.

Pet francoskih kardinalov je poslalo na predsednika republike pismo, v katerem zagovarjajo konkordat, in sicer pravijo, da ločitvena predloga ni izraz narodne volje. — Kadar bo sprejeta ta predloga, se bo samoo-bebši pričelo versko preganjanje. Ako bi bilo potrebno, izpremeniti konkordat, naj se te izvrši v soglasju med francosko vlado in Vatikanom.

Francoska zbornica je 28. t. m. nadaljevala razpravo o ločitvi cerkve od države na Francoskem. Poslanec Plichon je rekel, da Vatikan ni povzročil ločitve. Combès je bil, ki je hotel in pripravil ločitev. — Barthón je izjavil, da bo glasoval za črtanje preračunske postavke o bogoslužju. Če bi zbornica ne glasovala za ločitev, bi to pomenjalo poraz republikanske stranke.

Burna seja turškega ministrstva.

Carigrad, 29. marca. Radi vznemir-jajočih vesti iz Arabije se je vršila jako burna seja turškega ministrstva. Vojni minister je zahteval sredstev za udušenje upo-rov, finančni minister je pa izjavil, da ne more v tem trenutku dati denarja. Ministri so protestirali proti navzočnosti drugega sultanovega tajnika, Izzet paša, pri seji, češ, da ne potrebujejo takega nadzorstva. Ker se paša na protest ni oziral, se je vojni minister tako razsrdil, da je zagrabil stol in ga vrgel proti paši.

Na Balkanu.

Pred nekaj dnevi je došel v Sredce od-poslanec armenskega vstaškega odbora. —

Stopil je v zvezo s Sarafovom. V neki vasi pri Sredcu so poizkušali bombe. Pri poiz-kusu sta bila ubita dva armenska vstaša.

Poljaki na Pruskem.

Berolin, 30. marca. Tukajšnji Poljaki so ozlovoljeni radi vednega preganja-nja, ki so mu izpostavljeni od strani pruske vlade. Besede, ki jih je izustil pred kratkim v pruski zbornici poslanec Gersdorff, „naj poljska kača ne dviga glave, ker je bo „furor teutonicus“ str!“ smatrajo za napoved novih preganjanj. Govori se, da so pruski Poljaki napro-sili avstro-ogrskega poslanika Szögenyja-Maricha, ki je odšel v Budimpešto, da naj se zavzame zanje pri ces-sarju Francu Jožefu.

Razmere med Nemčijo in Francosko napete.

V Maroku ima Francoska zastopati veliko svojih koristi in zato poizkuša razširi-ti svoj vpliv. A tudi Nemci poizkušajo do-biti inozemskih držav, v katere bi pošiljali svoje blago in tako tudi pospeševali nemš-tvo. In zato je nemški cesar sklenil, da obišče Tanger in maroškega sultana. Fran-cozom seveda to ni všeč, a pomagati si ne morejo. Napovedati zaradi Viljemovega ob-iska Nemčiji vojske, pa tudi ne kaže. Pos-ledica Viljemovega obiska v Maroku bo ta, da se bo Francoska popolnoma približala Angleški, ki zavidljivo zasleduje vedno naraščajoči vpliv Nemčije na vsem svetu. Na Francoskem sta bili dosedaj dve struji. Ena struja je bila za spravo z Nemčijo, druga pa za zvezo z Angleško. Vsled napak nemške diplomacije so se razmere med Fran-cosko in Nemčijo poslabšale in ohladile se je tudi malone prijateljsko pristržno obče-vanje med obema državama. Francoski mi-nister za unanije stvari, Delcassé ni prijatel-j Nemčije, marveč prijatelj Angleške in zato se je približal Angleški.

Krečansko vprašanje.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Aten: „Velevlasti, ki ščitijo Kreto, so naznanile, da od-pošljejo tje vojaške čete, ki bodo napravile zopet red. Na prošnjo princa Jurija so privolile 36urni rok. Princ pozivlja v svojem zadnjem oklicu na razoroženje.“

Pod kakimi pogoji je postal Pedotti vojni minister?

Pedotti je bil izbran, da postane itali-janski vojni minister. A mož ni hotel sprejeti te časti drugače, kakor da se mu obljudili ta-kojšnji kredit 70.000.000 lir, katero vsote bo porabil za utrditev vzhodne italijan-ske meje. Vsote, ki jih bo poleg tega še potreboval, bodo razdeljene v razne roke.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 30. marca. Gorkemu se dovoliti, da sme odpotovati na Krim. Gorki bo leha na jetiki, bljuje kri in pojavlja se mrzlica. Gorki bo ostal v Jalti le ne-kaj tednov. V Peterburg se bo povrnil dne 5. maja, kjer bo čakal, da mu vroče ob-tožnico.

Peterburg, 30. marca. Ministrski odbor je soglasno odklonil Wittejev pred-log, da bi izpremenili ministrski odbor v ministrski svet.

Berolin, 30. marca. „Lokalanzei-ger“ poroča iz Peterburga: Minister za no-tranje stvari, Buligin, je izjavil, da bo skli-cana ustavna komisija šele potem, ko bo predloženo poročilo treh profesorjev, ki se-daj proučujejo v inozemstvu parlamentarne razmere.

Lviv, 30. marca. Iz Varšave v Vilno prognani pesnik Mienojki je na guverner-jevo povelje zapustil Vilno. Ko je odpoto-val iz Vilne, so mu bile na vilnskem kolo-dvoru prirejene ovacije. Mienojki je odpo-toval v Lvov, kjer namerava ostati dalje časa.

Peterburg, 30. marca. Po mnenju tukajšnjih politikov je resolucija plemiških maršalov poslabšala položaj. Car bo vsled resolucije najodločneje branil samodržtvo in s tem prisilil vse svobodomiselné sloje, da se bodo pridružili prekucijski stranki.

Peterburg, 30. marca. Pobjedo-noscev je pregovoril carja, da je odgodil sklicanje komisije, ki naj bi se posvetovala o pripravah za sklicanje ljudskega zastop-stva. Sveti sinod je uprizoril po pravoslavni duhovščini gibanje proti izpremembam, ki bi omejile samodržtvo. V tem smislu se-stavljene peticije je Pobjedonoscev sam pred-ložil naravnost carju.

Bahmut, 30. marca. (Jekaterino-slavska gubernija.) Med oazemskimi kmeti se je pojavilo giba-nje proti nemškim naselni-kom. Kmetje groze, da bodo vzeli nemškim naselnikom posestva, če jih ne bodo odstopili prostovoljno. Včeraj ponoči so po-slali v Oazeno oddelek kazakov. Odpoto-valo je tudi več vladnih činovnikov v Oazeno.

Bernuč, 30. marca. (Voroneška gubernija.) Četa kmetov je pričela upuščevati posestvo kneza Jusupova. Na posestvo so odpotovali činovniki okrožnega urada.

Lvov, 30. marca. V Minsku se je pojavila nenavadno razburjenje. Odpuščen je iz službe guverner grof Puškin, ker je njegov sin vodil neki demonstracijski sprevod. Tajni policijski agentje so prijeli na nekem banketu, h kateremu so se vtihotapili, skrivaj več zastopnikov socialistične zveze.

London, 30. marca. Poročajo, da je kraljica Aleksandra poslala svoji sestri carici vdovi pismo, v katerem jo roti, naj zapusti Rusijo in se poda v Kodanj, ker se boji za življenje svoje sestre.

Saratov, 30. marca. Včeraj je bil tu shod 800 žensk. Zborovalke so sprejele resolucijo, v kateri zahtevajo enakih pravic z moškimi.

Bukarešt, 30. marca. Judje se v množicah izseljujejo iz južne Rusije. Samo iz Odeze se je izselilo približno tisoč judov v Ameriko.

Varšava, 30. marca. V Debicy so se predvčeršnjim spopadli kmetje in vojniki. Kmetje so napadli vojake z noži. Vsled tega je vojaštvo oddalo salvo. Mnogo kmetov je bilo ubitih in ranjenih.

Peterburg, 30. marca. Tatari so zapalili v Jalti „Hotel de la Russie“ ter razdrili nabrežje. Duhovnik Jan Ivan Kronštatski je dobil grozilno pismo.

Dnevne novice.

Proti slovenskemu vseučilišču izkuša izrabljati „Tagespost“ „Slovenec“ članek o naših srednjih šolah. A to je jalovo početje, kajti „Slovenec“ hoče le pospešiti akcijo za slovenske višje gimnazije, s čimer se le pospešuje tudi akcija za vseučilišče. Nemški gospodje naj privoščijo nam to, kar v obilni meri uživajo oni — na naše stroške!

Glasbeniki in državni zbor. Avstrijski glasbeniki so predložili državnemu zboru načrt zakona, ki ureja pravna razmerja pevovodij, kapelnikov in dirigentov. Zahtevajo: v župnijah z nad 3000 dušami se mora nastaviti cerkveni pevovodja, v župnijah z nad 10000 dušami pa poleg cerkvenega pevovodje še organist. — Letna plača cerkvenih pevovodij bodi: a) v župnijah z enim duhovnikom 1000 K, b) v župnijah z dvema duhovnikoma 1200 K, c) v župnijah, ki imajo več nego dva duhovnika 1600 K, d) pri stolnih in metropolitanskih cerkvah 3000 K. Organist dobi letne plače v službah pod a) in b) za 200 K, pod c) in d) za 400 K manj nego cerkveni pevovodji. V zadevi kapelnikov in godb zahtevajo, da je godba koncesionirano podjetje, za okoliš s 5000 ljudmi na deželi in za mesta z 10.000 prebivalci sme politična oblast dovoliti le eno godbo. — Kandidat za kapelniško mesto se mora podvreči izkušnji pri deželnem predsedništvu pred komisijo, v katero pošlje člane tudi c. kr. državna komisija za godbene izkušnje in zbornica godbenikov. Ta zbornica oddaja izjave pri vsaki novi koncesiji in v drugih strokovnih vprašanjih. Pri koncertih in plesih, kjer se pobira vstopnina, smejo sodelovati le koncesionirane godbe. Godba je javno podjetje, če je mestna, tedaj je njen vodja mestni uradnik, če je pa društvena, morajo skrbeti zanj in za plačo kapelniku dotična društva, ki morajo skrbeti tudi za starostno preskrbo kapelniku. O plači se dogovori pri politični instanci prve vrste. Odpustitev kapelnika se izvrši proti trimesečni odpovedi, a kapelnik sme proti takemu odloku vložiti rekurz na politično oblast prve instance, ki po zaslišanju strokovnjakov sme tudi razveljaviti odpoved. Določbe zakona naj ne vplivajo na obstoj že obstoječih organiziranih godb in kapelnikom ostanejo vse pravice, katere so imeli doslej. Ustanovitev godbenih šol se izvrši po deželni šolski oblasti, ki mora zaslišati mnenje zbornice godbenikov, v krajih pod 3000 prebivalci se godbena šola ne sme ustanoviti, v krajih od 5000 prebivalcev se sme ustanoviti le ena godbena šola. Pouk se v nedeljah in praznikih v glasbenih šolah ne sme vršiti. V dež. glavnih mestih se ustanove godbene zbornice, ki imajo braniti interese godbenikov, kakor varujejo trgovske zbornice interese trgovcev, notarske notarjev itd. Člani te zbornice so vsi

kapelniki, pevovodje, organisti in dipl. godbeni učitelji v deželi, ki odgovarjajo zahte vam zakona. Podrobnosti tega načrta so na vpogled v našem uredništvu

Udeležnikom nedeljskega posvetovalja na Jesenicah. Za udeležnike ob pol 10 uri sv. maša v cerkvi na Savi. Pričetek posvetovalja ob 10. uri dopol v prostorih „Katoliškega delavskega društva“ na Jesenicah.

— **O drugem koncertu „Glasbene Matice“** v tržaškem „Narodnem domu“ prinašajo tržaški listi, izvzemši „Piccola“, ki molči jeze, navdušene kritike. „Triester Zeitung“ piše, da je imel koncert velikanski uspeh. List pravi, da je bila najslajnejša točka sklepni zbor Dvofakovega oratorija „Sveta Ljudmila“. Pri tem zboru je prišla posebno do polne veljave vrlina izborna dirigiranega ljubljanskega zbora. List hvali preciznost, s katero so se povzdignili osmeri glasovi do fortissima, katerega spremlja velikansko koncipirana orkestralna godba. List pravi, da „Glasbena Matica“ lahko z zadovoljstvom gleda na svoj prvi nastop v Trstu in da so prirediteljem hvaležni vsi, ki so imeli priliko udeležiti se koncerta.

— **Ponesrečen avstrijski parnik.** Ob severnozahodnem afriškem obrežju Palmiskih otokov se je ponesrečil avstrijski parnik „Frieda“. Moštvo je bilo rešeno, ladjo upajo rešiti.

— **Povožen** je bil na Hrušici dne 29. t. m. 25 let stari delavec Tone Bergmasco. Po svoji neprevidnosti je prišel pod vlak, kateri je vozil gromoz ter je čez kake pol ure umrl.

— **Starček skočil v vodnjak.** V Trstu je skočil v vodnjak 75 let stari vrtnar in gostilničar Cucović in utonil.

— **Predavanje na Viču.** Prihodnjo nedeljo, dne 2. aprila, ob 4. uri popoldne, bo na Viču v druš. sobi izobraževalnega društva predaval pred. gosp. kanonik Sušnik o zvezdoznanstvu.

— **Delavsko bralno društvo v Zagorju ob Savi** ima v nedeljo, 2. aprila, svoj sestanek v navadnih prostorih. Predavalo se bo o prav imenitnem času, kraju in razmeram primernem vprašanju. Pridite člani vsi! Odbor.

— **Delavsko stavbeno društvo v Zagorju ob Savi** ima dne 9. aprila svoj občni zbor. — Glej inserat!

— **Vdarec v obraz podčastnikom.** V decembru l. 1904. dovolilo je vojno ministrstvo podčastnikom podeljevati dopuste za dobo 10 tednov, ki se lahko razdeli na dve leti, a edenkrat dopust ne sme presegati 8 tednov. — Ravno kar je pa izšla naredba istega ministrstva, da oni, kateri dobe drugo leto dopust, izgube svojejšaršiprimerne dohodke; pusti se jim le daevnina (Löhnung) in pa tistih borih par vinarjev, za kruh določenih. Če gre na dopust kak general, postopa se pa drugače.

— **Lesotrzci.** Ustanovni shod društva južnoavstrijskih in ogrskih lesotrzcev bo 4. aprila v Celju.

— **Velik ogenj.** V sredo 29. t. m. ob pol 2. uri popoldne je začelo goreti v Rakitni v Hribu in je pogorelo šestim gospodarjem do tal vse poslopje, orodje in ves živč. Zažgali so otroci. Ker se je požar hitro razširil, ni bilo mogoče veliko rešiti. Pogorelci so bili le za male vsote zavarovani, zato je nesreča zanje toliko občutljivejša in so vsega usmiljenja in podpore potrebni. Kdor hoče revežem skazati usmiljenje, naj naslovi svoje darove na župni urad v Rakitni. Starši, pazite na otroke!

— **Umrl** je v Logu pri Bovcu g. Al Černuta.

— **Goriški pekovski mojstri** so odbili zahteve pomočnikov, ki se pripravljajo na stavko.

— **Predavanje v Kropi.** Dne 25. t. m. je priredilo „Slov. kat. delavsko društvo“ v Kropi ob pol 4. uri popoldne predavanje. Udeležba je bila dobra. Predaval je zapisnikar „Slov. kršč. social. zveze“ o dolžnostih delavskih društev. Dandanes se morajo združevati vsi stanovi, če nočejo utoniti v kapitalističnem morju. Osobito se pa mora združevati vse delavstvo v svojih društvih: možno in žensko. Govornik je končno pozivljal zborovalce na boj proti pijančevanju. Po predavanju je bil živahen razgovor, na katerem se je sklenilo izpremeniti društvena pravila tako, da bodo tudi delavke lahko članice društva. Nadalje se je sklenilo soglasno, da bo pričenši z dne 9. aprilom t. l. nadalje priredilo društvo vsako nedeljo shod, na katerem se bo govorilo o najnovejših dogodkih na svetu.

— **Poštna vest.** Odpošiljatelj zavrtkov s povzetjem za Švico more od sedaj naprej kakor v tozemskem prometu in v prometu z Ogrsko in zasedenim ozemljem označiti naslovnikom povzetne poštne na-

kaznice mesto samega sebe, c. kr. poštno hranilnico na Dunaju ali kak drugi javni kreditni zavod, ki ima sedež v Avstriji. Na odrezku nakaznice je dovoljeno napisati opazko, ki se nanaša na pripisanje zneska n. pr. „Naj se pripiše na konto št. . .“ i sl.

— **Predrzo lopovstvo.** Nedavno smo posneli iz goriških listov vest ter jo priobčili pod zgornjim naslovom, v kateri je bilo rečeno, da sta Miha Kržan in Levec po sili vzela Kržanovi ženi v Hadrjužni 800 K, dalje da sta prišla v Gorico, kjer jih je policija prišla in zaprla. Brivec in krčmar g. Miha Kržan nam pa piše, da vse to ni bilo res. Res da je pa, da je pil onega večera močno vino ter odital ženi, zakaj mu ga je dala. Ko se je vrnil na svoje stanovanje, našel je vrata zaprta, in ker se ni na njegovo klicanje nobeden oglašil, potisnil je nekoliko vrata, ki so se odprla. Potem je šel na stanovanje in vzel tam denar in sicer s v o j d e n a r. Poiskal je potem Levca in šel z njim v Gorico. Tu ga je res policija prišla z Levcem vred, a izpustila ga je, ko se je prepričala, kako stvar stoji. G. Kržan pravi nadalje, da se ne nahaja v nobeni kazenski preiskavi, da ni ne lopov ne ropar, ampak da je pošten človek ter nas prosi, da v tem smislu popravimo omenjeno notico.

— **Iz Podbrezj.** V dopisu „Slov. Naroda“ z dne 9. t. m. št. 56 je polno neresnic. Naslov „Iz Podbrezj“ je lažljiv. Od kod je dopis v „Slov. Narod“ prišel, ve najboljši g. Verbič, pisan je bil gotovo za njegovo inspiracijo. Neresnična je trditev, da je g. Verbič odklonil službo organista. Te službe mu ni nikdo ponudil, ker je sam pripoznal, da je za tako službo nezmožen. Ni res, da smo jaz in moja klerikalna garda naskakovali okrajni in deželni šolski svet radi njegovega premeščanja; res je pa, da nisem pisal jaz o tej zadevi ne ene črke in tudi ne steril enega koraka. Cemu tudi, služba je bila razpisana in on samo provizično nastavljen. Neumna je trditev, da je meni prepovedal otroke kaznovati. Misli li g. Verbič, da hodijo stari ljudje k mladičem brez mature in pripravnških študij v šolo? Izjava, da ne bo nobenega otroka kaznoval, je rodila v šoli anarhijo. Nepotreben je bil v dopisu napad na g. Sprachmana. Oa je užival res splošno spoštovanje in ljubezen pri otrocih in odraslih. Pri njegovem odhodu se ni govorilo: „Bolje bi bilo, da bi bila ostala šola zaprta“, kakor se je čulo pri odhodu njegovega naslednika. — „Pop“ Miha.

— **Z Gorenjskega,** dne 25. marca 1905. Deželna cesta od Bleda, oziroma od savskega blejskega mostu do Bohinjske Bistrice nahaja se v neznosnem stanju, po kateri sedaj se voziti je naravnost nevarno, in to ne samo za ubogo živino, tudi za one, kateri se vozijo, kajti vsaki hip preti človeku nevarnost, da se z vozom vred tje v cestni jarek ali pod cesto v Savo ne prekuca. Velika čuda le, da se glede konj še ni pripetila nesreča, kajti konji so vedno v nevarnosti, da si zlomijo noge, to pa zato, ker se nahajajo na naši cesti pravcati kotli in jame, napolnjene s sneženo vodo, podobne tolmunom, v katere, ako konj stopi, si lahko noge zlomi, in če že to ne, prav lahko zvijje, kite napne in tako navetliko škodo gospodarja postane za več tednov za porabo nesposoben. Takih slučajev se dá več konstatirati. Koliko se ravno na naši cesti v sedanjem času voznikom stare vozovja in povzroča tako gmotno škodo to zanemarjanje naše ceste, je nepopisno! V resnici čuditi se moramo pristojnim oblastvom, da to v nebovpijoče zanemarjanje naše sedaj prevažne ceste z mirno vestjo gledajo in prenašajo! Dosedanji načelnik našega cestnega odbora in župan blejski, g. Jakob Peternel naše ceste skoraj nič ne rabi, in se zato pa zanjo bore malo briga; saj vozniki, nabajajoči se skoraj noč in dan na tej cesti, trdijo, da so ga redko kdaj videli našo cesto ogledovati, delavce in cestarje nadzorovati. Cestarji se ravno seveda po njem. Kako lahko delo bi to bilo, grape in tolumune na cesti prekopati, zabasane kanale odmašiti in osnažiti, da se voda odteče, pa se živa duša za to ne briga! Pa kako tudi, ko je g. Jakob Peternel z drugim poslom vsake vrste preobležen, in vsled tega v istini ne more biti povsod kos svoji nalogi, in tako mora nekaj zanemarjati! Vsakemu odboru in društvu načelovati, to je skoraj nemogoče! Kaka razlika med cestami blejskega in račoveljskega cestnega odbora, v katerem se tudi nahajajo v senci ležeče ceste, ki so pa vendar za 80% v boljem stanju! Mi vozniki in posestniki po vsej pravici smemo tirjati, da se naša cesta v toliko izboljša in v red spravi, da bomo lahko brez skrbi za živino, vozove in tovore, po nji vozili! Cemu pa plačamo po 80% cestne doklade? Tu hočemo navesti samo en slučaj! Na enih mestih led s ceste sekajo, in s temi kosi ledu, mesto, da bi jih s ceste preč spravili, napolnjujejo na cesti se nahajajoče jarke in jame, za katere je edino le primeren gra-

moz, ne pa led. Dovoljujemo si tem potom opozoriti pristojna oblastva, posebno pa vele-slavni deželni odbor kranjski, da tu vmes posežejo, da se te neznosne razmere na naši cesti prej ko mogoče odpravijo. Vam pa, gospod Peternel, ker ste vsled preoblega napornega posla vsake vrste brezdvomno že utrujeni, bi svetovali: „Pustite drugim storiti, česar sami ne morete!“ Več voznikov.

Štajerske novice.

Š **Slovensko uradovanje z občinskimi uradi.** Iz Slovenije-ga g r a d c a. Tukajšnja kmetijska zadruga je prosila s slovensko prošnjo tukajšni mestni občinski urad za dovoljenje stavbenih prememb pri posloju št. 6 v Slovenjem gradu. — Mestni občinski urad pa je vrnil prošnjo z opombo, isti nemški prevod pridejati, oziroma prošnjo v nemškem jeziku vložiti. Ob sebi je umevno, da je kmetijska zadruga vložila proti temu ugovor pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu in dobila je ista sledečo rešitev: Mestnemu občinskemu uradu v Slovenjem gradu. Dne 18. svečana 1905 je vposlala kmetijska zadruga v Slovenjem gradu mestnemu občinskemu uradu v Slovenjem gradu, kot stavbeni oblasti v slovenskem jeziku sestavljeno prošnjo za dovoljenje stavbenih prememb pri posloju kmetijske zadruge št. 6 v Slovenjem gradu. To stavbeno prošnjo vrnil je mestni občinski urad z dopisom z dne 5. sušca t. l. št. 189 kmetijski zadrugi z vabilom, isti nemški prevod pridejati, oziroma prošnjo v nemškem jeziku vložiti. — Proti temu odloku vložila je kmetijska zadruga dne 11. sušca t. l. pri tem uradu pismeno pritožbo zaradi zavrnitve slovenske stavbene prošnje. C. kr. okrajno glavarstvo ugotovi pritožbi in razsodi, da je mestni občinski urad slovenjegraški dolžan, v prigibu s stavbenim načrtom sledečo, v slovenskem jeziku sestavljeno prošnjo sprejeti, o isti poslovati in isto rešiti, ker se ima slovenski jezik v okolišču mestne občine Slovenji gradec kot v deželi navadni jezik smatrati, in ker so oblasti in tudi občinski uradi v smislu člena 19 odst. 2 zakona z dne 21. grudnia 1867 drž. zak. št. 142 glasom državnega temeljnega zakona dolžni, vloge strank v jeziku, v dotični deželi ali kraju dežele navadnem, sprejemati. K temu se pripomni, da imajo avtonomne oblasti in uradi sicer pravico, gotovi jezik kot njihov službeni jezik določevati, vendar jim ne pristojna pravica, tudi od tretje osebe zahtevati, posluževati se v prometu z njimi izključno tega jezika. — Da se mora slovenski jezik v političnem okraju Slovenji gradec kot v deželi navadni jezik smatrati, razvidno je iz zadnjega ljudskega štetja. Iz podatkov je posneti, da se je med 44011 prebivalci 37398 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo, in se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Tudi je iz teh podatkov zadnjega ljudskega štetja razvidno, da se je v mestni občini slovenjegraški sami med 1163 prebivalci 312 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo in da se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Iz tega je razvidno, kako se izkušajo zatirati tudi najmanjše pravice slovenskega naroda. Mi pa bodemo stali vedno na braniku za našo sveto stvar; naš klic gre v prvi vrsti našim tuokrajnim občinam, da si predstoječo razsodbo pri uradovanju dobro zapamtijo, kajti s skupnim doslednim delovanjem bomo tudi kratitelje naših pravic vgnali v kozji rog.

Š **Podčetrtek in Podsreda** sta dva stara trga v sodnem okraju Kozje na Spodnjem Štajerskem. Ker sem naletel že mnogokrat tudi inteligentne ljudi, kojim ni bilo znano, odkod imeni izvirata in ker sem prepričan, da bo zgodovina, oziroma izvor teh krajevni imen marsikoga zanimala, sem sklenil to priobčiti: Vsaka graščina je imela ob času patrimonijev, kakor tudi danes sodišča, svoje posebne uradne dneve. Tako so jih imeli podložniki iz današnjega trga Podsreda in iz okolice od sredah, oni iz Podčetrka pa v četrtek. Rekali so zategadelj, da spadajo „pod sredo“ oziroma „pod četrtek“. Od uradnih dnaj je torej dobil kraj svoje ime. Nemško ime za Podčetrtek „Windisch Landsberg“ oziroma za Podsreda „Hörberg“ pa je vzeto od graščine, pod katero so spadali oni z uradnimi dnevi četrtek ali sredo.

Š **Poštna vest.** G. Vinko Zorko pri St. Andreju v Sloven. Goricah je dobil ondoto mesto poštne ekspedijenta.

Š **Obesil** se je v Ljubnem na Gorenjem Štajerskem delavec Anton Sluga.

Š **Solske vesti.** Za učitelje oziroma učiteljice so imenovani: V Karčovin, prov. učitelj g. Rudolf Kankowsky v Kapli g. Iv. Menninger v Slovenji Bistrici g. Emil Versič v Etmislu gđ. Ana Zupančič iz Čadrama, v Dobovi prov. učiteljica gospdč. Marija Windischer, v Tepini suplentka v Prihovi gđ. Marija Pavlič, pri Sv. Antonu v Slov.

Goričan prov. učiteljica gđ. Jožefa Derstvenšek, v Dobju prov. učiteljica gđ. Ana Bitenc, v Ulingu prov. učiteljica gđ. Emilija Kren. — Menjali sta službeni mesti učiteljici ročnih del gospd. Emilija Kranjc v Soštanju in gđ. Gabrijela Gabrovec v Makolah.

š Zemlja se je posedla zopet v Halozah, kakor poročajo iz Ptuja. Več poslopij je v nevarnosti. Ze lani ondi nastalo škodo cenijo nad pol milijona kron.

š Očeta in brata izgubil na en dan. Dež. poslancu Danielu je umrl v Aflencu njegov oče. Zvečer je istotam smrtno zadela kap njegovega brata.

š Pijonirski bataljon št. 4 v Ptuju bo aprila meseca odšel v Osek. V Ptuj pridejo pijonirji iz Klosterneuburga.

š Osebnosti. Na mesto rudarskega nadkomisarja Salomona, ki je prestavljen v St. Pölten, pride v Celje rudarski nadkomisar Franc Aggermann pl. Bellenberg iz Brüxa na Češkem.

š Prememba posesti. Papirno tovarno v Jurkloštru je kupil jurkloštarski graščak za 16.345 K.

š Samoumor. V Mariboru se je ustrelil 26letni Otomar Korošec, sin trgovčev.

š Umor in samoumor. Vstrelil je v Voitsbergu v svojem stanovanju 27 let stari krojaški mojster Avgust Schneider 19 let staro Stefanijo Rehm. Deklica je bila takoj mrtva. Nate je streljal proti sebi, a se slabo zadel.

š Ponesrečil se je v Federal Pa v Ameriki 19letni Peter Kajzer Modrič iz Ribnice na Stajskem. Padel je pod vozove. Umrl je v bolnici. Tudi pokojnikov oče se je ponesrečil. Odrezali so mu nogo.

Ljubljanske novice.

lj Poveljnik 28. pehotne divizije fml. Rudolf pl. Chavanne, ki je bil 28. in 29. t. mes. v Gradcu, je predvčerajšnjim odpotoval z brzovlakom na Dunaj.

lj Radi afere Malitsch je državno pravdnštvo sedaj nakrat po preteku dolgih mesecev dvignilo obtožbo proti 26 let staremu pravniku Vladimiru Svetku in 25 let staremu modroslovcu Emilu Vodebu. V nemških krogih govore, da se je stvar zavlekla, ker je bil Malitsch na graški medicinski fakulteti v opazovanju radi „težke telesne poškodbe.“

lj Vojaški koncerti. Od 1. aprila dalje bodo vsako soboto ob pol 8. uri zvečer v prostorih hotela „Južni kolodvor“ vojaški koncerti ob prosti vstopnini.

lj Velik simfoničen koncert, katerega priredi „Glasbena Matica“ s prijaznim sodelovanjem polne vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 27 in nekaterih gospodov članov „Glasbene Matice“ pod osebnim vodstvom vojaškega kapelnika gospoda Teodora Christofa bode prihodnji četrtek, dne 6. aprila zvečer ob 8 uri v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“.

lj Izvršitev podiranja hiš št. 5 in 6 na Marijinem trgu razpisuje mestni magistrat.

lj Umrl je oče gospoda Camila Pammerja, gospod Karol Pammer, star 75 let.

lj Za rešitev življenja Franciške Komatar je dobil klepar J. Dodič v Vodmatu nagrado 52 K 50 h.

lj Priporočljiv pekovski vajenec. Pekovski vajenec, 18letni Jožef Tomažič je bil že dvakrat ušel svojemu mojstru g. Francu Markiču v Florijanskih ulicah št. 24 in mu tudi vselej poveril nekaj denarja, ki ga je skupil za kruh. Markič je iz usmiljenja Tomažiča po prestani kazni vselej nazaj vzel. Predvčerajšnjim je pa padlo vajencu zopet v glavo, da mora pobegniti. Markič ga je poslal na Ig s kruhom, ki ga je prodal za 8 kron. Za ta denar si je Tomažič kupil na Igu neko harmoniko, s katero sedaj po deželi igra in baje berači. Upati je, da pride kmalu pravici v roko.

lj Oddaljeno potresno tresenje je zabeležila včeraj zjutraj ob 7. uri tukajšnja potresna opazovalnica.

lj Gledališka vest. Nadarjeni do mačin-igralec, g. Henrik Nučič pojde po posredovanju dramatičnega društva baje že 1. aprila t. l. v gledališko šolo na Dunaj, da se nadalje izobrazi v svojem umetniškem poklicu. Po našem mnenju bi storilo dramatično društvo svojo dolžnost, če bi skrbelo za domač gledališki naraščaj s tem, da bi dalo vsako leto na enaki način izobraziti vsaj po enega nadarjenega mladčnika. In takih imamo tudi Slovenci!

lj Zidarska dela so se pri večini stavb pričela. Na škofevih parcelah je nasproti šentpeterski cerkvi novi park skoro dodelan in z drevjem zasajen; obe novi cesti sta nasuti, del nove pa izpeljan. Tudi za kanalizacijo so napeljene potrebne cevi. Ometati in osnažiti je ondi ena novodogrjena enonadstropna hiša in lani dograjena

Klemenceva. Načrti za novoprojektirane stavbe so dodelani. V Dalmatinovih ulicah ometavajo Deghenghijevi skupni hiši. Pred Kolezijo je material za štiri hiše, ki jih prično v kratkem ometavati, tudi že navožen. Na Del Cottovem svetu so osnažili tri vile in Kos-Koželjeva skupno hišo. V poslopju hotela „Union“ so vsa dela v tiru. Delavcev še primanjkuje.

lj „Rdeči križ“. V knjižnici c. kr. deželne vlade vršil se je dne 28. t. mes. občni zbor deželnega gospejnega pomočnega društva „Rdečega križa“ za Kranjsko. Iz poročila posnemamo: Pri zveznem zborovanju na Dunaju se je vršila volitev v zvezno vodstvo in je bil Njega ekselencija grof Anton Pace kot namestni član zveznega odbora izvoljen. Društvo je imelo v letu 1904. pet častnih in 308 rednih članov. Dohodkov je bilo, in sicer članarine 1311 K, prispevkov podružnic 866 K, darilo c. in kr. visokosti presvete gospe nadvojvodinje Marije Kristine 50 K, darilo kranjske hranilnice 1200 K, prispevek iz zveznega zaklada 750 K, obresti vrednostnih papirjev in hranilničnih vlog 4454 K 82 h; izdatkov je bilo: 1033 K 21 h upravnih stroškov, 154 K za nabavo sanitetnega materiala, 150 K za pogorelee v Smihelu pri Hrenovici, 2187 K 60 h za podpore invalidom in njih vdovam, in 343 K 13 h kot prispevek k centralnemu fondu. — Koncem leta 1904. je znašalo premoženje: a) prosto porabna imovina 67 898 K 56 h, b) vezana imovina 42 348 K 33 h, c) imovina zaklada za podpore v mirnem času 2583 K 01 h, skupaj tedaj 112 829 K 91 h. Premoženje podružnice se je pomnožilo za 4763 K 88 h. Podružničnih članov je bilo koncem l. 1904 758 rednih; premoženje je znašalo 27 744 K 93 h. Na predlog gospoda predsednika izreče občni zbor zaslužnemu tajniku gosp. Alojziju Merlaku, ki deluje kot tajnik društva 20 let, o priliki njegovega odklovanja z zlatim križcem za zasluge, svoje čestitke. Društveni odbor izvolil je za predsednika gosp. ces. svetnika Ivana Murnika, za predsednico eksc. baronovko Olgo Hein roj. grofico Apraxio, za I. podpredsednika g. dvornega svetnika Josipa Dralka, za II. podpredsednika g. Josipa Luckmanna, za I. podpredsednico gospo Antonijo Kosler, za II. podpredsednico gospe Beti pl. Laschan-Moorland. Dalje je društveni odbor izvolil zopet za odposlance pri zveznem zboru na Dunaju, in sicer za zastopnike glavnega društva: Eksc. baronovko Olgo Hein, gospo Antonijo Kosler, višjega sodnega svetnika g. dr. Andreja Ferjančiča in eksc. grofa Antona Pace-ta, in za podružnice gospo Luitgardo Zeschko in sekcijanskega šefa g. Ludovika Dimitza. Vrazsodišče so bili zopet poklicani gospodje: dež. vlade svetnik Ludovik mark. Gozani, višji sodni svetnik Josip Martinak, dvorni svetnik dr. Josip Račič in za namestnika gosp. sodni svetnik Fran Andolšek in dr. Fran Papež.

lj 20.000 patron ukradenih. K poročilu med „Ljubljanskimi novicami“ v 67 št. „Slovenca“ dne 22. marca 1905 — „20.000 patron ukradenih“ — nam je došlo sledeče pojasnilo: Na koncu leta se navadno prodajo vse izstreljene razpočene patrone. Desetnik 17. pešpolka Emil Gilly je dal odbrati nekaj kg razpočenih in nerabljivih patron in je prodal iste za 50 K. — Ker tega kot „Stabsführer“ ni naznanil pravočasno svojim predpostavljenim ter prodal patrone za preniko ceno je s tem zakrivil po vojaških postavah kaznjivo dejanje, radi katerega se sedaj nahaja v preiskavi. Z izkupičkom nikakor ni poplačal svojih privatnih dolgov, temveč je moral plačati namesto 50 K, katere je prejel za prodane patrone, 174 K 40 v., da nima pri tem vojaška blagajna niti najmanjše škode.

lj Obrezanje kostanjev se je pretekli mesec oskrbelo ob desnem bregu Ljubljane, od jubil. mostu do šentpeterskega mostu. Umestno bi bilo pa to obrezanje še bolj ob dvorskem nasipu in na Poljanskem nasipu ter stare trohljive kostanje z novimi nadomestiti.

lj Izgubila je služkinja Mela Peternel črno usnjato denarnico z vsebino 17 K. — Anton Dolinar je pa izgubil denarnico s 14 K 22 h.

Razne stvari.

Najnovejše.

Kako v Ameriki zidajo. V New Yorku se je tekom 24 ur podrlo devet novozgrajenih hiš. — Kap je zadela nemškega zgodovinarja Viljema Onckena, ko je pri Bismarckovi slavnosti govoril slavnostni govor. — Velika železniška nesreča na Francoskem. Na progi Paris-Sceaux je skočil s tira vlak pri Arcueilu. Vozovi so se zažgali. Dva kurjača in en potnik je bil ubit, 6 oseb pa ranjenih. — S tira skočil je osebni vlak v Gebersdorfu na Saksonskem. Vlakovodja je bil na mestu mrtev, več pot-

nikov je bilo ranjenih. — Avstrijsko-grška eskadra ostane v Smyrni do 4. aprila. Sultan je daroval poveljniku eskadre admiralu pl. Pietruskemu tri dragocene preproge.

Iz brzojavk.

Pariz. Vojaški odsek zbornice je sprejel včeraj predlog, da se rezervisti pozivljejo pod orožje le za 14 dni, a oni, ki pripadajo teritorialni armadi pa za 6 dni.

Zagreb. Priprave za izdajanje novega organa „hrvatske stranke prava“ so že v toliko napredovale, da bo mogoče že v maju začeti z izdajanjem lista.

Zagreb. Za predsednika upravnega odbora poljedelske banke je izvoljen dr. Šerk, za podpredsednika pa dr. Antolkevič.

Dunaj. Ministrski predsednik Gautsch je včeraj zopet prišel v urad.

Brno. Tu hočejo ustanoviti češko liberalno kmečko stranko.

Dunaj. Upokojen je polkovnik Emil Strnad.

Dunaj. Tu se vrši shod trgovskih gremijev in zadrug.

Nemški cesar v Tangerju.

Pariz, 30. marca. Priprave za sprejem cesarja Viljema v Tangeru so večje, nego se je splošno pričakovalo. Pokazala se bo vsa orientalska razkošnost. Vest o posetu cesarja Viljema je Nemčiji več koristila, nego dvajset let diplomatičnega dela.

Berolin, 30. marca. Iz Lisabone poročajo, da se je cesar Viljem izjavil, da bo deloval nato, da se v slučaju kakega prepira v Afriki Portugalski ne zgodi nobena krivica.

Madrid, 30. marca. Listi pišejo, da brani obisk nemškega cesarja v Mareku pravice vse Evrope. Posebno Španska ima interes, da Maroko ne postane francoska provinca.

Lisabona, 30. marca. Nemški cesar je danes odpotoval od tu.

London, 30. marca. Soglasno poročajo angleški in francoski listi, da se bosta prijateljsko srečali francoska in angleška mornarica. Francoska mornarica ostala bo dalje časa v nekem angleškem pristanišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

Napad na Trepova.

Peterburg, 31. marca. Ko se je včeraj ob 3. uri popoldne peljal Trepov v svoji kočiji po poštni ulici, je nakrat skočil neki postrežek proti Trepovu in dvakrat nanj ustrelil. Trepov ni bil zadet. Takoj sta dva tajna policista prišla napadalec. Napadalec je mlad inteligenčen mož, ki se je pred par dnevi vpisal v družbo postrežkov, vložil kavcijo in zahteval, naj se mu določi prosto mesto ob vogalu poštnih ulice, kjer je v bližini Trepovo stanovanje.

Peterburg, 31. marca. Po napadu na Trepova je policija aretirala v bližini zimske palače, kjer ima Trepov pisarno, dva sumljiva moža, ki sta čakala ondi za slučaj, če se prvi napad v poštni ulici ponesreči, da onadva izvršita napad. Tudi pred stanovanjem ministra Buligina je policija prišla nekega moža.

Peterburg, 31. marca. Razburjenje radi napada na Trepova je velikansko. Carju so dogodek takoj sporočili.

Peterburg, 31. marca. Na Buliginovega pomočnika je bil izvršen atentat. Pomočnik je težko ranjen.

Peterburg, 31. marca. Policija je odkrila veliko zaroto, katere namen je bil ubiti velikega kneza Vladimira, Trepova in Buligina. Aretiranih je bilo istočasno 12 članov te zarote. Pri njih so bili konfiscirani važni spisi. Načelnik zarote je neki Savizki. Aretirani sta tudi dve fanatični anarhistovki, katerih ena je hči bivšega podguvernerja v Pultavi.

Peterburg, 31. marca. Med aretiranimi člani zarote sta tudi dva moža, ki sta v kočijaža preoblečena pazila na izhode Trepova, Buligina in velikega kneza Vladimira. Ostali aretiranci so inteligentni ljudje, a dognati se ni še moglo, kdo so, ker imajo napačna izkazila.

Moskva, 31. marca. Policija je odkrila veliko zalogo peklenjskih strojev, rečnih granat, razstreljiv in orožja. V kleti dotične hiše je našla dve popolni tiskarni.

Dunaj, 31. marca. Državni poslanec dvorni odvetnik dr. Wolffhardt se je ustrelil. Wolffhardt je imel vodilno vlogo v nemškem „Schulvereinu“ in v nemški ljudski stranki. Včeraj ga ni bilo v

pisarno, noč je preživel v veseli družbi in nihče ni opazil, da bi imel kak samomorilni namen. V parlamentu vzbujala ta samoumor velike senzacijo. Klub nemške ljudske stranke je imel sejo in sklenil, da se pogreba polnoštevilno udeleži. Vzrok samomora je neznano tudi intimna prijateljica dr. Wolffhardta Chiari in Gross zagotavljata, da jima ni ničesar znanega.

Dunaj, 31. marca. O samoumuru poslanca Wolffhardta se poroča, da je živel v ugodnih denarnih razmerah, vendar je pa zadnji čas izgubil velike vsote. To je bil vzrok samomora. Mnogo poslancev je oškodovalih.

Dunaj, 31. marca. Proračunski odsek je pričel razpravo o točki „Pošta in brzofav“.

Trst, 31. marca. Italijanski poslanci se izgovarjajo, da oni niso krivi, da se odlašajo odločitve glede italijanske vseučilišča. Groze, da bo nadaljnje odlašanje škodovalo vladi, a priznavajo, da je stvar zanje jako neugodna.

Budimpešta, 31. marca. O krizi se čuje, da je rešena na tak način, da je vojno ministrstvo odstopilo od svojih večjih zahtev. Kar je naročenega iz dovoljenja delegacij se izvrši in proti temu se opozicija ne bo upirala. Nekateri listi so mnenja, da bode ekstremno krilo opozicije na vsak način hotelo izvojevati tudi mažarsko poveljevanje v armadi.

Budimpešta, 31. marca. Od izrednjega vojaškega kredita, katerega so dovolile delegacije, je vlada izdala že 76 milijonov.

Budimpešta, 31. marca. Poslanec Szentivany je izstopil iz liberalne stranke.

Budimpešta, 31. marca. Reumatizem povzroča vladarju velike bolečine.

Rim, 31. marca. Fortisovo stališče v zbornici je jako slabo. Drži se le vsled slučajnih nasprotstev med drugimi strankami.

Peterburg, 31. marca. Z ozir na zahteve nastavljenecv in delavcev na pro-gah drž. železnic se je danes sešla konferenca železniških ravnateljev.

Varšava, 31. marca. V Vloklavku so se kmetje z noži uprli vojakom. Vojaki so streljali, ubili in ranili več kmetov.

Peterburg, 31. marca. Car je odobril predloge o preddelih za sklicanje ljudskega zastopstva. S podlago in s principi te uredbe se bo bavila posebna komisija, ki bo delo izvršila v 2 do 3 mesecih.

Peterburg, 31. marca. Lambsdorff je svetoval carju, da bi bilo potrebno z ozirom na položaj v Makedoniji skleniti z Japonci mir. Car je bil jako razburjen, ker ne more pojmiti, da bi bil mir res potreben.

London, 31. marca. V Carskem selu se je vršilo posvetovanje generalov pod predsedstvom nekega velikega kneza, ki je generalom predložil dve vprašanji. Na prvo vprašanje: „Ali je mogoče nadaljevanje vojske?“ so generali soglasno odgovorili: „Ne!“ Na vprašanje: „Ali je po reben mir?“ so soglasno odgovorili: „Da!“ — To je veliki knez sporočil takoj po seji carju in grofu Lambsdorfu. Sklenilo se je pričeti s prvimi koraki za mirovna pogajanja na ta način, da je rusko poslanstvo v Parizu naznanilo francoskemu zunanjemu uradu kakih pogojev bi Rusija ne mogla sprejeti. Francoska vlada je to sporočila Ameriki, ki ima baje japonski odgovor že v rokah.

Pariz, 31. marca. General Batjonov, poveljnik druge mandžurske armade, je rekel dopisniku: Usoda vojske je odvisna od Roždestvenskega, ki ima večje sile na morju, kakor Japonci. Japonci, premagani na morju, morajo vojsko izgubiti. Če bi bil pa Roždestvenskij premagan, ima Rusija še dovolj sredstev, da pošlje na bojišče novo bro-dovje.

Peterburg, 31. marca. General Harkevič je imenovan na mestu Saharova za šefa generalnega štaba generala Lineviča.

Tokio, 31. marca. Japonska divizija, ki je že sestavljena se bo meseca aprila izkrcala na Sahalinu ter ga v ime japonske zasedla.

za Velikonoč-

ne praznike se dobe po najnižjih cenah obleke za gospode dečke in ofroke, kakor tudi najfinejše konfekcije za dame v največji izbi od najnavadnejše do najfinejše izvršitve.

592 (6-5)

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovic, Ljubljana. Mestni trg št. 5.

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetke posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

Ribničan - fižol

577 4-4 za seme in konsum je v vsaki množini naprodaj pri

Laurenčič & Domicelj
Ljubljana, Dunajska cesta št. 32.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa električna **svetila** in druge kevinke izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih velikostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

naročila!

182 20-14

Dober prostor
za trgovino z mešan. blagom
se odda takoj v najem.

Naslov pove upravn. »Slovenca«. 612 3-2

Konec tedna izide
„Praški Judek“

Voda! Voda! Voda!

Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.

Inženir in vodni tehnik

K. LACHNIK

stavbeni podjetnik 144 4-1

Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4

prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev kakor tudi brezplačno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.

Tehnične izjave so brezplačne.

Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.

Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem, izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno na razpolago.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-46

„Pri solncu“

Priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših in najcenejših

umetnih cvetlic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih vencev s trakovi.

Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Vezanje cvetlic in šopkov točno in po najnižjih cenah.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogovice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd.

Za obila naročila se priporočam **Katinka Widmayer**

618 4-1

„pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

Prečastiti gg. novomašniki znižane cene!

Za vodo.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

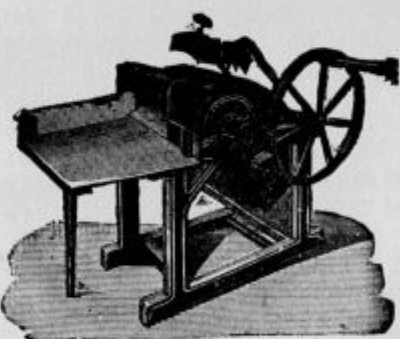
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Zahtevajte pri nakupu

671 60-61

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod